

Komunikat prasowy FRA
Wiedeń, 10 czerwca 2021 r.

Na drodze do opartej na prawach odbudowy po pandemii COVID-19

Pandemia COVID-19 uwidoczniała luki w zakresie przestrzegania podstawowych praw do zdrowia, edukacji, zatrudnienia i ochrony socjalnej w całej społeczności. W sprawozdaniu FRA na temat praw podstawowych z 2021 r. przedstawiono szeroki wpływ pandemii na prawa i zaproponowano najlepsze sposoby rozwiązania problemu rosnących nierówności i zagrożeń dla spójności społecznej.

Pandemia COVID-19 wystawiła na próbę wytrzymałość systemów ochrony praw podstawowych w całej UE — mówi dyrektor FRA [Michael O’Flaherty](#). Rządy muszą utworzyć trwałe struktury w celu zwalczania nierówności, rasizmu i wykluczenia. Jedynie podejście oparte na prawach umożliwi rządów budowanie społeczeństw integracyjnych.

[Sprawozdanie FRA na temat praw podstawowych z 2021 r.](#) przedstawia postępy i deficyty w zakresie ochrony praw człowieka w UE na przestrzeni ostatniego roku. [W rozdziale dodatkowym na temat koronawirusa](#) omówiono wpływ pandemii na prawa podstawowe w codziennym życiu, zwłaszcza grup szczególnie narażonych, takich jak osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, Romowie i migranci.

Rządy powinny w dalszym ciągu konsultować się z krajowymi organami ds. praw człowieka, aby ocenić, w jaki sposób ich działania w dziedzinie zdrowia publicznego wpływają na prawa podstawowe. Powinny one również:

- zwiększać wytrzymałość usług edukacyjnych, opieki zdrowotnej i wsparcia społecznego, aby zaspokoić potrzeby każdego człowieka;
- przyjąć rozwiązania cyfrowe, eliminować przepaść cyfrową i zwalczać dezinformację;
- zwracać uwagę na grupy wysokiego ryzyka, takie jak osoby objęte opieką, osoby zatrzymane lub bezdomne;
- zapewnić sprawiedliwy i równy dostęp do szczepionek.

Do pozostałych ważnych kwestii w 2020 r. zaliczono:

- **Rasizm** – pandemia nasiliła dyskryminację, przestępczość z nienawiści i mowę nienawiści wobec mniejszości, w szczególności osób ze środowisk imigranckich i Romów. Ruch Black Lives Matter oraz pierwszy w historii [unijny plan działania przeciwko rasizmowi](#) przyczyniły się jednocześnie do mobilizacji wysiłków na rzecz zwalczania tego zjawiska w Europie. Państwa UE powinny wzmocnić działania na rzecz walki z rasizmem poprzez krajowe plany działania, karać przestępstwa z nienawiści, wspierać ofiary i eliminować dyskryminujące profilowanie etniczne w działaniach policyjnych.
- **Migracja** – przestrzeganie praw podstawowych na granicach nadal stanowiło wyzwanie w UE. Migranci ginęli na morzu, doświadczali przemocy i byli zwracani na granicach lądowych oraz przebywali w przepełnionych ośrodkach recepcyjnych. Zgodnie z projektem nowego paktu o migracji i azylu państwa UE powinny prowadzić skuteczny i niezależny monitoring w celu przeciwdziałania naruszeniom praw na granicach. Powinny również zapewniać odpowiednie warunki w ośrodkach recepcyjnych.
- **Prawa dziecka** – wiele dzieci, zwłaszcza tych ze środowisk mniej uprzywilejowanych pod względem społecznym lub ekonomicznym, doświadczyło negatywnych skutków pandemii. Kształcenie na odległość było trudne bez dostępu do internetu lub komputerów. Podczas lockdownu i w okresie kwarantanny wzrosła również liczba przypadków znęcania się nad dziećmi. UE powinna wspierać inicjatywy w ramach przyszłej [europejskiej gwarancji dla dzieci](#), skierowane do obszarów i grup najbardziej dotkniętych pandemią. Państwa UE powinny zapewnić wszystkim dzieciom równy dostęp do kształcenia i ochronę przed przemocą.

W sprawozdaniu podsumowano i przeanalizowano najważniejsze zmiany w dziedzinie praw człowieka w UE w 2020 r. Zawiera ono [propozycje działań](#) obejmujących Kartę praw podstawowych UE i jej stosowanie przez państwa członkowskie; równość i niedyskryminację; rasizm i podobne formy nietolerancji; włączenie społeczne i równość Romów; azyl, granice i

migrację; społeczeństwo informacyjne, prywatność i ochronę danych; prawa dziecka; dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz wdrożenie Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.

Aby uzyskać dodatkowe informacje, należy skorzystać z poniższych danych

kontaktowych: media@fra.europa.eu /Tel.: +43 158030653